
Aika	Keskiviikkona, 17. pvä kesäkuuta 2020 klo 17.30
Paikka	Haapaniemen hiippakuntakartano, Haapaniementie 50, Kuortane
Jäsenet	Kalliovalkama Elina Kattelus Piia Koivuniemi Tuomas Lehtimäki Suvi Muhonen Siiri Niemelä Kai Nissinen Eino Palola Heikki Pekkarinen Raija Puhalainen Erkki Sippola Eija Tukeva Erkki Tuukkanen Jari Wilhelms Pipsa Klapuri Tuomo Kärki Jenny Lainimo Minna Lehtineva Arto Orsila Aila Pohjola Kirsi Silvolahti Harri
Läsnäolo-oikeutetut:	Piispa Simo Peura Tuomiorovasti Matti Salomäki pappisasessori Elina Tourunen pappisasessori Ari Auranen hiippakuntadekaani Kai Jantunen lakimiesasessori Tuomas Hemminki
Hiippakuntasihteerit	Jaakko Antila, Marja Saukkonen, Mirca Mäensivu-Puukko
1 § Avaus	<p>Alkuhartauden piti Kai Jantunen.</p> <p>KJ 8:5 § 1 mom. mukaan kokouksen avaa iältään vanhin valtuutettu Erkki Puhalainen. Hän johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja on valittu.</p>
Päätös	Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 17.40.

2 § Sihteeri

Työjärjestyksen 3 §:n mukaan sihteerinä toimii tuomiokapitulin talouspäällikkö, ellei hiippakuntavaltuusto toisin päättä. Tuomiokapitulilla ei ole enää talouspäällikköä.

Päätös Todettiin, että sihteerinä toimii Tuomas Hemminki

3 § Nimenhuuto

Läsnä oli 21 hiippakuntavaltuuston jäsentä. Muut osallistujat on listattu pöytäkirjaan.

Päätös Läsnäolijat todettiin pöytäkirjan mukaisesti.

4 § Kokouskutsu ja asiakirjat

Tuomiokapituli on kutsunut hiippakuntavaltuuston koolle sähköpostitse 29.5.2020. Työjärjestyksen 2 § on mainittu hiippakuntavaltuuston jäsenen ja seurakunnan aloiteoikeudesta. Aloitteet on jätettävä viimeistään kuusi viikkoa ennen kokousta.

KL 7:4 §:n ja KL 17 a:3 §:n mukaan hiippakuntavaltuuston kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla.

Hiippakuntavaltuuston työjärjestys on jaettu jäsenille kokouskutsun yhteydessä.

Kokous todetaan laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Lisäksi esitetään, että selvyuden vuoksi todetaan, että jatkossa hiippakuntavaltuusto kutsutaan koolle sähköpostitse.

Päätös Todettiin kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Todettiin, että jatkossa hiippakuntavaltuuston kokous kutsutaan koolle sähköpostitse.

5 § Pöytäkirjan tarkastus ja ääntenlaskijat

Pöytäkirjaa tarkastamaan valitaan kaksi pöytäkirjan tarkastajaa, jotka toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina. Hiippakuntavaltuuston

pöytäkirjantarkastajat on yleensä valittu aakkosjärjestyksessä läsnäolevista jäsenistä.

Päätös Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Elina Kalliovalkama ja Piia Kattelus.

6 § Käsittelyjärjestys

Kokouksen käsittelyjärjestykseksi hyväksytään tämä esityslista.

Päätös Päätettiin esityksen mukaisesti.

7 § Hiippakuntavaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaali vv. 2020 - 2024

KL 17b 2 § 3 mom. mukaan hiippakuntavaltuuston puheenjohtajaksi valitaan maallikkojäsen.

Tuomiokapituli esitys

hiippakuntavaltuusto valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vv. 2020 - 2024.

Asian käsittely

Kai Niemelä esitti hiippakuntavaltuuston puheenjohtajaksi Eino Nissistä. Muita esityksiä ei tehty.

Jari Tuukkanen esitti hiippakuntavaltuuston varapuheenjohtajaksi Kirsi Pohjolaa. Muita esityksiä ei tehty.

Päätös Hiippakuntavaltuusto päätti yksimielisesti hiippakuntavaltuuston puheenjohtajaksi Eino Nissisen ja Kirsi Pohjolan hiippakuntavaltuuston varapuheenjohtajaksi.

8 § Tuomiokapitulin maallikkojäsenen ja varajäsenten vaali vv. 2020 – 2024

KL 19 luvun 2 § mukaan tuomiokapitulin jäsenenä toimii yksi maallikkojäsen. Maallikkojäsenellä on ensimmäinen ja toinen varajäsen, jotka tässä järjestyksessä tulevat hänen tilalleen esteen tai esteellisyyden sattuessa.

Tuomiokapitulin esitys

hiippakuntavaltuusto valitsee tuomiokapituliin maallikkojäsenen ja hänelle ensimmäisen ja toisen varajäsenen vv. 2020-2024.

Asian käsittely

Eija Sippola esitti maallikkojäseneksi Kai Niemelää, Siiri Muhonen Jari Tuukkasta, Pipsa Wilhelms Heikki Palolaa ja Kai Niemelä Eija Sippolaa.

Puheenjohtaja päätti, että kokouksessa pidetään tauko kello 18.34-18.48.

Pidettiin vaali, jossa äänestyslipukkeeseen sai laittaa enintään kolme nimeä.

Vaalin tulos:

Kai Niemelä	11 ääntä
Eija Sippola	9 ääntä
Heikki Palola	7 ääntä
Jari Tuukkanen	2 ääntä

Päätös

Hiippakuntavaltuuston valitsi Lapuan tuomiokapitulin maallikkojäseneksi Kai Niemelän, ensimmäiseksi varajäseneksi Eija Sippolan ja toiseksi varajäseneksi Heikki Palolan.

9 §. Vuoden 2021 toimintasuunnitelma ja talousarvio ja vuosien 2022-2022 talous ja investointisuunnitelma

LAPUAN HIIPPAKUNTA, TOIMINTASUUNNITELMA 2021

Lapuan hiippakunnan toiminta-ajatus:

Hiippakunta edistää kirkon tehtävän toteutumista ja vahvistaa seurakuntien toimintaedellytyksiä alueellaan.

1. Katsaus nykytilanteeseen ja tulevaan

Lapuan hiippakunta muotoutuu yhä vahvemmin kolmen maakuntakeskuksen, Seinäjoen, Jyväskylän ja Vaasan, ympärille. Kuntien väki- ja seurakuntien jäsenmäärä pienenee. Nuoret muuttavat kasvukeskuksiin, ja maaseudulla väestö ikääntyy. Yhteiskunnan murroksessa työpaikat siirtyvät kasvukeskuksiin. Seurakuntien toimintaresurssit supistuvat verotulojen pienentyessä. Henkilöstösupistuksiin on pakko turvautua. Kiinteistöjen korjausvelka kasvaa. Niistä luopuminen ei ole helppoa, koska ostajia ei ole ja hintataso on alhainen. Resurssien pieneminen ohjaa seurakuntia yhteistyöhön ja pohtimaan rakennemuutoksia. Itsenäisyyteen totuneille seurakuntalaisille tämä on kivuliasta.

Muutoksen keskellä seurakunnat etsivät uusia toimintatapoja ja yhteistyömahdollisuuksia. Jumalanpalveluskeskeisyyttä, seurakuntalaisuutta ja yhteisöllisyyttä pyritään vahvistamaan. Maakuntakeskusten seurakuntien tehtävä on sitouttaa muuttavia seurakuntalaisia uuden kotiseurakunnan jäsenyyteen ja elämään. Useimmiten muuttajat ovat nuoria ja työikäisiä. Seurakuntien henkilöstön missionaarista työtettä tulee entisestään vahvistaa.

Muutosvaiheessa seurakuntien on kehitettävä hallintoaan joustavaksi sekä suunniteltava ja uudistettava toimintaansa. Suurissa, liitosten kautta muotoutuneissa seurakunnissa on kyettävä luomaan uudenlaista yhteisöllisyyttä. Toimintaympäristön muutos on monella tasolla haastava. Tuomiokapituli tukee seurakuntien toiminta- ja elinmahdollisuuksia. Tuomiokapitulien henkilöstö painottuu tukitoimiin, jotta toimintaympäristön muutoksiin kyetään vastaamaan.

Lapuan hiippakunta toimii kaksinapaisesti. Hiippakunnan länsi- ja itäosassa henkinen ja hengellinen ilmasto poikkeavat toisistaan. Hiippakunnalla on ollut toimipisteet länsi- ja itäosassa 1990-luvulta lähtien. Viranhaltijoiden virkapaikat on jaettu alueiden kesken. Työtä kuitenkin tehdään koko hiippakunnan alueella. Haapaniemen hiippakuntakartanolla (Kuortane) on keskeinen ja yhdistävä rooli hiippakunnan toiminnassa. Omien koulutusten ja verkostotapaamisten lisäksi Haapaniemessä toteutetaan kirkon kuntoutuskurssit. Kirkon kuntoutussihteri on Lapuan tuomiokapitulien työyhteisön jäsen.

Lapuan hiippakunnan toiminnan painopisteet vuosina 2021–2023 ovat:

- 1) missionaarisen työtavan vahvistaminen,
- 2) yhdessä tekemisen edistäminen (yhteinen työ) seurakunnissa,
- 3) seurakuntien yhteistyö- ja rakennemuutoshankkeiden tukeminen ja
- 4) tuomiokapitulien oman toiminnan kehittäminen.

Vuonna 2021 tuomiokapitulilla on käytettävissä noin yksi henkilötyövuosi vähemmän kuin vuonna 2020. Vuosien 2022–2023 henkilöstömäärä määräytyy kirkolliskokouksen budjettipäätösten mukaisesti. Vuonna 2021 henkilöstöön kuuluu 11 henkilöä (htv): piispa, lakimiesasessori, hiippakuntadekaani, hiippakuntapastori, neljä kokoaikaista hiippakuntasihteeriä, piispan sihteeri, yksi toimistos sihteeri ja Lapuan piirin kuurojen pappi. Lisäksi tuomiokapitulin työyhteisöön kuuluvat kuntoutussihteeri (90 %), jonka palkkaus tulee Kirkon eläkerahastolta, ja liikuntapappi, joka toimii Kuortaneen Urheiluopiston palkkaamana ja sen työnjohdon alla.

2. Keskeiset tehtävät ja kehityshankkeet 2021–2023

Lapuan hiippakunnan nykyinen strategia on voimassa vuoden 2020 loppuun. Hiippakunnan uuden strategian valmistelu käynnistyy syksyllä 2020, kun kokonaiskirkon strategia on valmistunut. Nyt käsillä olevassa toimintasuunnitelmassa on otettu huomioon kirkon tulevan strategian viimeisin luonnos.

Kirkko ja seurakunnat pitävät esillä kristillisiä arvoja ja vahvistavat niitä yhteiskunnassa. Seurakunta on yhteisö, jossa seurakunnan jäsenet ja ammatillisesti hyvin koulutetut työntekijät rakentavat yhdessä Kristuksen kirkkoa. Työ kirkon mission toteuttamiseksi on siten yhteistä. Työntekijöiden rooli muuttuu enemmän tekemisestä valmentamiseen. Lokeroitumisen sijasta työalojen rajoja on rohkeasti ylittävä. Talous- ja henkilöstöresurssien pienentyessä yhteistyötä eri tahojen kanssa on kehitettävä. Rakenteiden murroksessa johtamisen merkitys korostuu. Johtamisen on oltava kaikilla tasoilla selkeää, johdonmukaista ja laadukasta. Seurakuntakokojen kasvaessa on erityisesti vahvistettava väliportaan johtajien osaamista ja toimintamahdollisuuksia.

Lapuan hiippakunnan keskeisimmät tehtävät vuosina 2021–2023 ovat:

- 1) kristillisen identiteetin ja yhteisöllisen jumalanpalveluselämän vahvistaminen seurakunnissa,
- 2) seurakuntalaisuuden ja valmentavan työtteen kehittäminen,
- 3) yhdessä tekemisen (yhteinen työ) vahvistaminen seurakunnissa,
- 4) seurakuntien yhteistyön kehittäminen ja hallintorakenteiden sopeuttaminen resursseihin ja
- 5) johtajuuden vahvistaminen kaikilla tasoilla.

3. Keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet vuonna 2021

Piispa ja tuomiokapitulin henkilöstö vahvistavat seurakuntien tulevaisuuden uskoa, luottamusta ja perustehtävään sitoutumista. Seurakuntien työ koetaan edelleen merkitykselliseksi. Tämä motivoi seurakuntien työntekijöitä ja kannustaa heitä antamaan työssä parhaansa.

Koronapandemia on pakottanut ja ohjannut seurakuntia uudenlaiseen työn tekemisen tapaan ja joustavaan toimintaan. Digitaalisia välineitä on hyödynnetty ennen näkemättömällä tavalla. Parhaat oivallukset jäänevät käyttöön, kun ”uusi” normaali saavutetaan.

Poikkeusolojen synnyttämä epävarmuus voi jatkua kauemminkin. Tässä tilanteessa luottamusta ihmisten välillä on vahvistettava. Myös kirkkoon ja seurakuntiin kohdistuu luotettavuuden odotus. Kirkolla on keskeinen paikka, kun luodaan edellytyksiä ihmisten tulevaisuuden uskolle ja luottamukselle.

Lapuan hiippakunnan toiminnalliset tavoitteet vuonna 2021 ovat:

Hyödynnäme kristillisen uskon tarjoamia mahdollisuuksia

- Jeesuksen risti ja ylösnousemus ovat työmme perusta ja liikkeellepaneva voima
- kristillinen identiteettimme on selkeä
- pidämme yllä uskoa, toivoa ja rakkautta
- toimimme ekologisesti kestäväen tulevaisuuden hyväksi

Toimimme missionaarisesti –

- ylitämme kynnyksiä
- tuemme seurakuntien missionaarisuutta
- rakennamme yhteyttä pirstaleisessa maailmassa
- toiminnassamme otamme huomioon lähimmäisten ja yhteistyökumppanien tarpeet lähellä ja kaukana
- kehitämme seurakuntien rekrytointikäytäntöjä
- viestimme uskostamme avoimesti

Teemme työtä yhdessä –

- madallamme raja-aitoja
- näemme työmme yhteisenä ja monimuotoisena
- olemme valmiit tarkastelemaan työtämme tuoreista näkökulmista
- tarkkailemme toimintaympäristöämme säännöllisesti
- tarvittaessa tarkistamme työmme suuntaa
- viestimme reaaliaikaisesti ja monin tavoin

Palvelemme seurakuntia

- käymme jatkuvaa vuoropuhelua seurakuntien, yhteistyökumppanimme ja yhteiskunnan eri toimijoiden kanssa
- tuemme seurakuntia ja otamme huomioon niiden tarpeet ja hyödyt
- rakennamme luottamusta
- kehitämme jatkuvasti osaamistamme

Tavoitteiden saavuttamiseksi on laadittu joukko toimenpiteitä (Toimintasuunnitelma 2021: Toimenpiteet ja tavoitellut vaikutukset). Toimenpiteet ovat mahdollisimman konkreettisia. Toimenpiteiden tavoitellut vaikutukset on arvioitu. Tuomiokapitulin henkilöstö arvioi toimintasuunnitelma toteutumista toimintavuoden aikana vähintään kaksi kertaa, erityisesti työkausien vaihtuessa. Tuomiokapituli seuraa toimintasuunnitelman toteutumista ja arvioi sitä vuosikertomuksessa. Hiippakuntavaltuusto arvioi hiippakunnan toimintaa toimintakertomuksen ja toimintasuunnitelman käsittelyn yhteydessä.

Talousarvio

Tuomiokapituli on osa kirkon keskusrahaston talouden kokonaisuutta. Käytännössä tuomiokapitulin toiminta käsittää kaksi kustannuspaikkaa, joista toiselle kohdennetaan toiminnasta aiheutuneet kustannukset ja toiselle toimitiloista aiheutuneet kustannukset.

Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin talouskehys toiminnalle vuodelle 2020 oli 1 312 000 euroa. Kirkkohallitus määrittää kehyksen, jonka perusteella talousarvio laaditaan hiippakuntavaltuustolle käsiteltäväksi ja kirkolliskokoukselle vahvistettavaksi.

Kehys on tarkoitettu tuomiokapitulin toiminnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseen. Toimitiloista aiheutuvat kustannukset korvataan toteutuneen mukaisesti.

Kehyksen lisäksi tuomiokapituli voi saada lisätulojen koulutusten järjestämisestä.

Vuodelle 2021 kirkkohallitus esittää tuomiokapitulien toimintamäärärahoihin 450 000 euron leikkausta.

Talousarvion laadintaohjeissa on esitetty, että hiippakuntien talousarviokehyksistä vähennetään kustakin 50.000 euroa ns. seurakuntien kehittämisrahaa ja sitä kompensoidaan lisäämällä kirkkohallituksen talousarvion avustusosioon (seurakuntaavustukset) 200 000 euron määräraha käytettäväksi seurakuntien kokeilutoiminnan tukemiseen. Lapuan hiippakunta ymmärtää sekä kirkkohallituksen että hiippakuntien säästötarpeet mutta katsoo, ettei tällainen resurssien siirto hiippakunnilta kirkkohallitukselle ole perusteltua ottaen huomioon, että hiippakunnan tuomiokapitulin lakisääteinen tehtävä on juuri tukea ja valvoa seurakuntien toimintaa ja hallintoa.

Tällaista siirtoa tuomiokapituleilta kirkon keskusrahastolle ei voida pitää tarkoituksenmukaisena.

Edellä esitetty huomioiden, Lapuan tuomiokapitulin toiminnan kehys talousarviossa on 1 285 000,00 euroa. Talousarvio on 1 000 euroa ylijäämäinen.

Tuomiokapituli vähentää yhden viran vuoteen 2020 verrattuna. Palkkasummaan kohdistuu kuitenkin paineita yleiskorotusten ja kilpailukykysovimuksen poistumisen myötä.

Tuomiokapitulin toimitilojen osalta tilanne on vakiintunut.

Tällä hetkellä on mahdotonta arvioida tarkasti vuosien 2022 ja 2023 taloustilannetta ja tuomiokapitulin käytössä olevia resursseja. Tästä syystä taloussuunnitelmaan ei ole tehty tarkkoja suunnitelmia.

Tuomiokapitulin esitys

Hiippakuntavaltuusto päättää esittää kirkolliskokoukselle Lapuan hiippakunnan

1. toimintasuunnitelman 2021 hyväksyttäväksi,
2. taloussuunnitelman vuosille 2021 - 2023 ja siihen liittyvän v. 2021 talousarvionsityksen hyväksyttäväksi.

Päätös Päättiin esityksen mukaisesti.

10 § Muut esille otettavat asiat / tiedotusasiat

Kuultiin terveiset Kirkon työmarkkinalaitoksen valtuuskunnasta Heikki Palolalta ja Lapuan hiippakuntasäätiön asioista Tuomas Hemmingiltä.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

11 § Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 20.29 piispa Peuran iltahartauden myötä.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Eino Nissinen
puheenjohtaja

Tuomas Hemminki
sihteeri

Elina Kalliovalkama
pöytäkirjan tarkastaja

Piia Kattelus
pöytäkirjan tarkastaja